

ולשבוע בביתו. ויצל ה' את כל הארץ בעבור אברהם, ויושיעם ה' מחרון אפו אשר חרה אפו עליהם בימים ההם, בעבור אברהם.

ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו ואת בניו, ויהי ה' עם יצחק כאשר היה עם אברהם אביו, כי שמר יצחק את כל מצות ה' כאשר צוהו אברהם אביו, לא נטה מן הדרך הישר אשר צוהו אביו ימין ושמאל.

וילך עשו בעת ההיא אחרי מות אברהם לצוד ציד בשדה כפעם בפעם להביא. ונמרוד מלך בבל, הוא אמרפל, הלך כפעם בפעם עם גבוריו לצוד ציד גם הוא בשדה ולהתהלך לרוח היום עם אנשיו. ויהי נמרוד עויין את עשו כל הימים, כי נפלה קנאה בלב נמרוד אל עשו כל הימים. ויהי ביום ההוא וילך עשו לצוד בשדה, וימצא את נמרוד מתהלך במדבר עם שני אנשיו, וכל גבוריו ואנשיו היו עמו במדבר, אך רחקו ממנו וילכו מעליו הנה והנה לצוד. ויתחבא עשו אל נמרוד ויארוב לו במדבר, ונמרוד והאנשים אשר אתו לא ידעו. ויתהלך נמרוד ואנשיו בשדה לרוח היום כפעם בפעם ולדעת איפה אנשיו צודים בשדה. ויבוא נמרוד ושני האנשים אשר היו אתו עד המקום אשר עשו שם. ויקם עליו עשו פתאום מהמארב אשר ארב לו שם, וישלוף חרבו וימהר וירץ אל נמרוד ויכרות את ראשו מעליו. וילחם עשו עם שני האנשים אשר היו עם נמרוד מלחמה רבה ויצעקו עליו, ויפן עשו אליהם ויכם וימיתם בחרבו. וישמעו כל גבורי נמרוד אשר הלכו מאתו המדברה את קול הצעקה מרחוק, ויכירו את קול שני האנשים ההם. וירוצו לדעת מה זה ועל מה זה, וימצאו את מלכם ושני אנשיו אשר עמו נופלים מתים במדבר.

ויהי כאשר ראה עשו את כל גבורי נמרוד באים מרחוק, וינס ויברח וימלט. ויקח עשו את בגדי נמרוד החמודות אשר לנמרוד אשר הורישו אביו אשר בהם גבר נמרוד על כל הארץ, וירץ בהם עשו ויחביאם בביתו. ויקח עשו את הבגדים ההם וירץ העירה מפני אנשי נמרוד ויבוא בית אביו עיף ויגע מפני

הפחד, ותקצר מאד נפשו למות ויצר לו מאד. וירא עשו כי קצרה נפשו למות וכי צר לו, ויגש אל יעקב אחיו וישב לפניו. ויאמר אל יעקב אחיו: הנה אנכי הולך למות היום הזה, ולמה זה לי בכורה? ויתחכם יעקב אל עשו בדבר הזה, וימכור את בכורתו ליעקב, כי מה' היתה לו. וגם חלק עשו אשר לו במערת שדה המכפלה אשר קנה אברהם מאת בני חת לאחוזת קבר מכר עשו ליעקב, ויקנה יעקב את כל אלה מאת עשו אחיו במחיר. ויכתוב יעקב את כל אלה בספר ויעד עדים על זה ויחתום, ויהי הספר ביד יעקב.

ונמרוד בן כוש כאשר מת וישאו אותו אנשיו ויביאוהו בבלה ויקברוהו בעירו. ויהיו כל ימי נמרוד אשר חי חמש עשרה שנה ומאתים שנה וימות. והימים אשר מלך נמרוד על כל אנשי הארץ חמש ושמונים שנה ומאת שנה. ומת נמרוד בחרב עשו בחרפה ובוז, וימיתו זרע אברהם כאשר ראה בחלומו. ויהי כאשר מת נמרוד ותחלק מלכותו לחלקים רבים. ויוסבו כל ממשלות נמרוד לכל מלכי הארץ, ויקחום אחרי מות נמרוד, ויהיו כל אנשי בית נמרוד עבדים לכל מלכי הארץ ימים רבים.

ויהי בימים ההם אחרי מות אברהם ויביא ה' על הארץ בשנה ההיא רעב גדול וכבד. ויהי בהיות הרעב בארץ כנען ויקם יצחק לרדת מצרימה מפני הרעב כאשר עשה אברהם אביו. וירא ה' אל יצחק בלילה ההוא ויאמר אליו: אל תרד מצרימה, קום לך גררה אל אבימלך מלך פלשתים ושב שם עד תום הרעב. ויקם יצחק וילך גררה כאשר צוה אותו ה', וישב שם יצחק שנה תמימה. ויהי כבוא יצחק גררה ויראו אנשי הארץ את רבקה אשתו כי טובת מראה היא. וישאלו כל אנשי גרר את יצחק לאשתו, ויאמר: אחותי היא, כי ירא לאמר אשתי, פן יהרגוהו עליה אנשי הארץ. וילכו שרי אבימלך ויהללו את האשה אל אבימלך ולא ענה אותם אבימלך דבר ולא שת לבו אל דבריהם, אך שמע כי הגידו לו כי אמר האיש אחותי היא, וידע המלך את הדבר הזה בלבו. ויהי מקץ שלשה חדשים לשבת יצחק בארץ וישקף אבימלך בעד החלון וירא והנה יצחק

מצחק את רבקה אשתו, כי ישב יצחק בבית המלך החיצונה, ותהי בית יצחק נגד בית המלך. ויאמר המלך אל יצחק: מה הדבר הזה אשר עשית לנו באמרך על אשתך אחותי היא, כמעט שכב אחד העם מגדוליהם את אשתך והבאת עלינו אשם. ויאמר יצחק אל אבימלך: כי יראתי פן אמות על אשתי על כן אמרתי אחותי היא. בעת ההיא צוה אבימלך לכל שריו וגדוליו ויקחו את יצחק ואת רבקה אשתו ויביאום לפני המלך. ויצו המלך וילבישו את שניהם לבוש מלכות וירכיבום ברחוב העיר. ויקראו לפניהם בכל הארץ לאמור: זה האיש וזאת אשתו, כל הנוגע באיש הזה ובאשתו מות יומת.

וישב יצחק ואשתו בית המלך, ויהי ה' את יצחק וילך הלוך וגדל ולא חסר דבר. ויתן ה' את יצחק לחן בעיני אבימלך ובעיני כל עבדיו ויעש אבימלך עם יצחק טובה, כי זכר אבימלך את השבועה ואת הברית אשר היה בין אביו ובין אברהם. ויאמר אבימלך אל יצחק: הנה כל הארץ לפניך כטוב בעיניך שב עד אשר תשוב אל ארצך. ויתן אבימלך ביד יצחק שדות וכרמים ומיטב ארץ גרר לזרוע ולקצור ולאכול את פרי האדמה עד אשר יכלו ימי הרעב. ויזרע יצחק בארץ ההיא וימצא בשנה ההיא מאה שערים, ויברכהו ה'. ויגדל האיש ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבודה רבה.

ויהי כאשר כלו ימי הרעב וירא ה' אל יצחק ויאמר אליו: קום צא מן המקום הזה ושוב אל ארצך ארצה כנען. ויקם יצחק וישב חברונה אשר בארץ כנען, הוא וכל אשר לו, כאשר צוהו ה'. ויהי אחרי כן וימת שלח בן ארפכשד בשנה ההיא שנת שמונה עשרה לחיי יעקב ועשו. ויהי כל ימי שלח אשר חי שלש ושלשים שנה וארבע מאות שנה וימות.

בעת ההיא שלח יצחק את יעקב בנו הקטן ביתה שם ועבר ללמוד את מוסר ה' ואת תורתו לדעת את ה'. וילך יעקב בבית שם ועבר וילמוד את מוסר ה' וישב יעקב בבית שם ועבר שלשים ושתים שנה. ועשו אחיו לא הלך, כי לא אבה ללכת, וישב בבית אביו ארצה כנען. ויהי עשו הולך השדה כל הימים

לצוד ציד בשדה להביא, ככה יעשה עשו כל הימים. ועשו היה איש מחשבות ומרמות וצודה את לב כל האדם וגונב את דעתם, ויהי עשו גבור חיל בשדה. ויהי מימים וילך עשו ארץ שעיר לצוד כפעם בפעם, וילך ויבא עד שדה שעיר, היא שדה אדום. וישב שם עשו בארץ שעיר לצוד בשדה ימים וארבעה חדשים. וירא שם עשו בארץ שעיר בת איש כנעני ושמה יהודית בת בארי בן עפר ממשפחת חת בן כנען. ויקחה עשו לאשה ויבוא אליה. בן ארבעים שנה היה עשו בקחתו אותה ויביאה חברונה ארץ מגורי אביו, וישב שם.

ויהי בימים ההם בשנת מאה ועשר שנים לחיי יצחק, היא שנת חמשים שנה לחיי יעקב. בעת ההיא מת שם בן נח בשנה ההיא, בן שש מאות שנה היה שם במותו. ויהי כאשר מת שם, וישב יעקב אל אביו חברונה אשר בארץ כנען. בשנת חמשים ושש שנים לחיי יעקב באו אנשים מחרן ויגידו לרבקה על אודות לבן בן בתואל אחיה, כי אשת לבן היתה עקרה בימים ההם ולא ילדה, וגם כל אמהותיו לא ילדו לו. ויזכור ה' את עדינה אשת לבן אחרי כן, ותהר ותלד שתי בנות תאומות. ויקרא לבן את שמות בנותיו, ויקרא את שם הבכירה לאה ושם הקטנה רחל. ויבואו האנשים ההם ויגידו לרבקה את הדברים האלה, ותשמח רבקה מאד כי פקד ה' את אחיה ויהיו לו בנים.

ויצחק בן אברהם זקן בא בימים ועיניו כבדו מזוקן, ותכהינה ולא יכול לראות. בעת ההיא קרא יצחק אל עשו בנו לאמר: שא נא כליך ותליך וקשתך וקום צא השדה וצודה לי צידה, ועשה לי מטעמים והבאת לי ואוכלה בעבור אברכך בטרם מותי, כי אני זקנתי ושבתי. ויעש עשו כן, וישא את כליו ויצא השדה לצוד ציד כפעם בפעם להביא אל אביו כאשר צוהו, בעבור אשר יברך אותו. ותשמע רבקה את כל הדברים אשר דיבר יצחק אל עשו, ותמהר ותקרא ליעקב בנה לאמר: כזה וכזה דבר אביך אל עשו אחיך, וכה וכה שמעתי, עתה מהר אתה ועשה את אשר אדבר אליך. קום ולך נא אל הצאן ולקחת

לי משם שני גדיי עזים טובים ואעשה אותם מטעמים לאביך, והבאת את המטעמים לאביך ואכל בטרם יבוא אחיך מצידו, בעבור אשר יברכך אביך.

וימהר יעקב ויעש כאשר צותה אותו אמו, ויעש מטעמים ויביאם לפני אביו טרם יבוא עשו מצידו. ויאמר יצחק אל יעקב: מי אתה בני? ויאמר אני בכורך עשו ועשיתי כאשר צויתני. עתה קום נא שבה ואכלת מצידי בעבור אשר תברכני נפשך כאשר דברת אלי. ויקם יצחק ויאכל וישת וייטב לבו, ויברך את יעקב, ויצא יעקב מלפני אביו. ויהי כאשר ברך יצחק את יעקב ויצא מאתו, והנה עשו אחיו בא מצידו מן השדה. ויעש גם הוא מטעמים, ויבא לאביו לאכול ולברכו. ויאמר יצחק אל עשו: ומי איפה צד ציד ויבא לי בטרם תבוא אתה ואברכהו? וידע עשו כי יעקב אחיו עשה את הדבר הזה. ויאמר עשו, הכי קרא שמו יעקב ויעקבני זה פעמים, את בכורתי לקח, ויבך עשו בכי גדול. וישמע יצחק את קול עשו בנו בוכה ויאמר יצחק אל עשו: מה אעשה לך בני, בא אחיך במרמה ויקח ברכתך. וישטום עשו את יעקב אחיו על הברכה אשר ברכו אביו, ויחר אפו עליו מאד. ויירא יעקב מאד מפני עשו אחיו ויקם ויברח בית עבר בן שם ויסתר שם מפני אחיו.

ויעקב בן ששים שנה ושלש שנים בצאתו מארץ כנען מחברון. ויתחבא יעקב בבית עבר מפני עשו אחיו ארבע עשרה שנה, וילמוד שם עוד יעקב את דרכי ה' ואת מצוותיו. ועשו ראה כי ברח יעקב וימלט מידו וכי לקח יעקב את הברכה בערמה, ויתעצב מאד עשו ויחר לו גם על אביו ועל אמו, ויקם גם הוא ויקח את אשתו וילך ארצה שעיר מפני אביו ואמו וישב שם. וירא שם עשו עוד אשה מבנות חת ושמה בשמת בת אילון החתי, ויקחה לו לאשה על אשתו, ויקרא עשו את שמה עדה, לאמר: עדה ממנו הברכה בעת ההיא. וישב עשו בארץ שעיר ששה חדשים, ופני אביו ואמו לא ראה. ויהי אחרי כן ויקח עשו את נשיו ויקם וישב ארצה כנען. ויושב עשו את שתי נשיו חברונה בית אביו. ותהיינה נשי עשו מכעיסים

ומקציפים את יצחק ורבקה במעשיהם, כי לא הלכו בדרכי ה' ויעבדו את אלהי אביהן, עץ ואבן, אשר למדום אביהן, וירשיעו מאד מאבותם. וילכו אחר שרירות לבם הרע, ויזבחו ויקטירו לבעלים ויקוצו מפניהם יצחק ורבקה. ותאמר רבקה: קצתי בחיי מפני בנות חת, אם לוקח יעקב אשה מבנות חת כאלה מבנות הארץ הזאת למה לי חיים.

ויהי בימים ההם ותהר עדה אשת עשו ותלד לו בן. ויקרא עשו את שם בנו הנולד לו אליפז. ועשו בן ששים וחמש שנים בלדת אותו. וישמעאל בן אברהם מת בימים ההם בשנת ששים וחמש שנים לחיי יעקב, ויהיו כל ימי ישמעאל אשר חי שבע ושלשים שנה ומאת שנה וימות. וישמע יצחק כי מת ישמעאל ויספדהו ויתאבל עליו יצחק ימים רבים.

ויהי מקץ ארבע עשרה שנה לשבת יעקב בית עבר, ויתאווה יעקב את פני אביו ואמו ויבוא יעקב ביתה אביו ואמו חברונה ועשו שכח בימים ההם את אשר עשה לו יעקב אחיו על הברכה אשר לקח מאתו בימים ההם. ויהי כראות עשו כי בא יעקב אל אביו ואל אמו, ויזכור את אשר עשה לו יעקב, ויחר אפו עליו מאד ויבקש להרגו. ויצחק בן אברהם זקן מאד בא בימים. ויאמר עשו: עתה הנה ימי אבי קרבו למות, והיה במותו ואהרגה את יעקב אחי. ויוגד לרבקה את הדבר הזה, ותמהר ותשלח ותקרא ליעקב בנה ותאמר אליו: קום ברח לך חרנה אל לבן אחי, וישבת עמו ימים אחדים, עד שוב חמת אחיך ממך, ואחר תבוא. ויקרא יצחק אל יעקב ויצוהו ויאמר לו: לא תקח אשה מבנות כנען, כי כה צוה אברהם אבינו אותנו בדבר ה' אשר צוהו לאמר: לזרעך נתתי את הארץ הזאת, אם ישמרו בניך בריתי אשר כרתי אתך ושמרתי גם אני לבניך את אשר דברתי אליך ולא אעזבם. ועתה בני שמע בקולי לכל אשר אצוך, וחדל לך לקחת אשה מבנות כנען. קום לך חרנה ביתה בתואל אבי אמך, וקח לך משם אשה מבנות לבן אחי אמך. ולכן השמר לך פן תשכח את ה' אלהיך ואת כל דרכיו בארץ אשר אתה הולך שמה, ונלוית אל אנשי הארץ

ורדפת אחרי ההבל ועזבת את ה' אלהיך. אך בבואך אל הארץ ועבדת שם את ה', לא תסור מן הדרך אשר צויתיו ואשר למדת לגטות ימין ושמאל. ואל שדי יתן לך רחמים לפני אנשי הארץ, ולקחת אשה כחפצך שמה, טובה וישרה בדרכי ה'. ויתן לך האלהים את ברכת אברהם אביך לך ולזרעך ויפרך וירבך והיית לקהל עמים בארץ אשר אתה הולך שם. והשיבך ה' אל הארץ הזאת, ארץ מגורי אביך, בבנים ובעושר רב בשמחה ובטובה. ויכל יצחק לצוות את יעקב ולברכו ויתן לו מתנות רבות וכסף וזהב וישלחהו.

וישמע יעקב אל אביו ואל אמו, וישק להם, ויקם וילך פדנה ארם. ויעקב בן שבעים שנה ושבע שנים בצאתו מארץ כנען מבאר שבע. ויהי בצאת יעקב ללכת חרנה ויקרא עשו אל אליפו בנו וידבר אליו בסתר לאמר: עתה מהר וקח חרבך בידך ורדפת אחרי יעקב ועברת לפניו אל הדרך וארבת לו והרגתו בחרבך באחד ההרים ולקחת את כל אשר לו ובאת.

ואליפו בן עשו איש מהיר ויודע קשת כאשר הורהו אביו, ויודע לצוד ציד בשדה וגבור חיל. ויעש אליפו כאשר צוהו אביו, ואליפו בן שלש עשרה שנה בעת ההיא. ויקם אליפו וילך ויקח עשרה אנשים אחי אמו אתו, וירדוף אחרי יעקב, וידבק את יעקב ויארוב לו בגבול ארץ כנען מול עיר שכם. וירא יעקב את אליפו רודף אחריו הוא ואנשיו, ויעמוד יעקב במקום אשר הלך בו לדעת מה זה, כי לא ידע הדבר. וישלוף אליפו את חרבו וילך הלוך וקרב הוא ואנשיו מול יעקב.

ויאמר אליהם יעקב: מה לכם כי באתם עד הלום, ומה תרדפו בחרבכם? ויקרב אליפו מול יעקב ויען ויאמר אליו: כה וכה צוה לי אבי, ועתה לא אעבור על מצוותו אשר צוני. וירא יעקב כי דבר עשו חזקה אל אליפו בנו, ויגש יעקב ויתחנן לאליפו ואנשים אשר אתו לאמר: הנה כל אשר לי ואשר נתנו לי אבי ואמי — קח לך ולך מעלי ואל תמיתני, והיה לך הדבר הזה אתי לצדקה. ויתן ה' חן יעקב בעיני אליפו בן עשו ואנשיו, וישמעו בקול יעקב ולא המיתוהו. ויקחו אליפו ואנשיו את כל

אשר ליעקב ואת הכסף ואת הזהב אשר הוציא עמו מבאר שבע, לא השאירו לו דבר. וילכו מעליו אליפז ואנשיו וישובו בארה שבע אל עשו, ויגידו לו את כל אשר קרה להם עם יעקב, ויתנו לו את כל אשר לקחו מאת יעקב.

ויקצוף עשו על אליפז ועל האנשים אשר אתו על אשר לא המיתו את יעקב. ויענו ויאמרו אל עשו כי התחנן לנו יעקב על הדבר הזה לבלתי המית אותו, ויכמרו רחמינו אליו, ונקח את כל אשר לו ונבוא. ויקח עשו את כל הכסף ואת הזהב אשר לקח אליפז מיד יעקב, ויתנם בביתו. בעת ההיא, בראות עשו כי ברך יצחק את יעקב וכי צוהו לאמר לא תקח אשה מבנות כנען וכי רעות בנות כנען בעיני יצחק ורבקה, וילך הוא אל בית ישמעאל דודו, ויקח את מחלה בת ישמעאל אחות נביות על נשיו לו לאשה.

פרק שנים-עשר

יעקב בחרן

ויצא יעקב וילך אל דרכו הרנה, וישב ויבא עד הר המוריה, וילן שם אצל עיר לוז. וירא ה' אל יעקב שמה בלילה ההוא ויאמר אליו: אני ה' אלהי אברהם ואלהי יצחק אביך, הארץ אשר אתה שוכב עליה לך אתננה ולזרעך. והנה אנכי עמך, אל תירא ושמרתיך בכל אשר תלך והרביתי את זרעך ככוכבי השמים, והפלתי את כל אויביך לפניך ונלחמו אליך ולא יוכלו לך, והשיבותיך אל הארץ הזאת בשמחה בבנים ובעושר רב. וייקץ יעקב משנתו וישמח מאד על המראה אשר ראה, ויקרא את שם המקום ההוא בית אל.

ויקם יעקב מן המקום ההוא שמח ויקלו רגליו ללכת מהשמחה, וילך משם ארצה בני קדם ויבוא חרנה, וישב על באר הרועים. וימצא שם אנשים יוצאים מחרן לרעות הצאן, וישאלם יעקב, ויאמרו: מחרן אנחנו. ויאמר אליהם: הידעתם אל לבן בן נחור? ויאמרו: ידענו, והנה רחל בתו באה עם הצאן אשר לאביה לרעות. עודנו מדבר עמם ורחל בת לבן באה עם הצאן אשר לאביה לרעות, כי רועה היא. וירא יעקב את רחל בת לבן אחי אמו וירץ וישק לה יעקב וישא את קולו ויבך. ויגד יעקב אל רחל כי בן רבקה אחות אביה הוא. ותרץ רחל ותגד לאביה, ויוסף יעקב לבכות על אשר אין בידו מאומה להביא בית לבן.

וישמע לבן כי בא יעקב בן אחותו, וירץ וינשק לו ויחבק לו ויביאהו אל ביתו ויתן לו לחם ויאכל. ויספר יעקב ללבן את אשר עשה לו עשו אחיו, ואת אשר עשה לו אליפז בנו בדרך.

וישב יעקב בבית לבן חדש ימים, ויאכל וישת יעקב בבית לבן. ויהי אחרי כן ויאמר לבן ליעקב: הגד נא לי, מה משכורתך ואיך תעבדני חנם? וללבן אין בנים כי אם בנות, כי נשיו ואמהותיו עקרות עוד בימים ההם. ואלה שמות בנות לבן אשר ילדה לו עדינה אשתו: שם הבכירה לאה ושם הצעירה רחל. ועיני לאה רכות, ורחל היתה יפת תאר ויפת מראה, ויעקב אהבה.

ויאמר יעקב אל לבן: אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה. ויאבה יעקב (צ"ל לבן) לדבר הזה, ויעבוד יעקב את לבן ברחל בתו שבע שנים. ויהי בשנה השנית לשבת יעקב בחרן, היא שנת שבעים ותשע שנים לחיי יעקב, וימת עבר בן שלח בשנה ההיא בן ארבע וששים שנה וארבע מאות שנה היה במותו. וישמע יעקב כי מת עבר, ויתעצב מאד עליו ויספדהו ויתאבל עליו ימים רבים. ובשנת שלש לשבת יעקב בחרן ילדה בשמת בת ישמעאל אשת עשו לו בן, ויקרא עשו את שמו רעואל. ובשנה הרביעית לשבת יעקב בבית לבן פקד ה' את לבן ויזכרהו ה' בעבור יעקב, ויולדו לו בנים. ואלה שמות בני לבן אשר יולדו לו בימים ההם: ויהי בכורו בעור ומשנהו אלוב והשלישי מורש. ויתן ה' ללבן עושר וכבוד ובנים ובנות, ויפרוץ האיש מאד מאד בעבור יעקב.

ויעקב היה עובד את לבן אחי אמו בימים ההם בכל מלאכה ובכל עבודה בבית ובשדה, ויהי ברכת ה' בכל אשר ללבן בבית ובשדה.

ובשנה החמישית מתה יהודית בת בארי אשת עשו בארץ כנען, ובנים לא היו לה כי אם בנות. ואלה שמות בנותיה אשר ילדה לעשו: שם הגדולה מרצית ושם הקטנה פועית. ויהי כאשר מתה יהודית וינחם עשו ויקם וילך שעירה לצוד ציד בשדה כפעם בפעם. וישב עשו בארץ שעיר ימים רבים. ובשנה הששית לקח עשו את אהליבמה בת ענה בת צבעון החוי על נשיו לו לאשה, ויביאה עשו ארצה כנען. ותהר אהליבמה ותלד לעשו את יעוש ואת יעלם ואת קרח, בנים שלשה. ותהי מלחמה